

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201982
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4618201982.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: R. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka - P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. O. X., zastúpená Mgr. Zuzanou Gálikovou, advokátkou, so sídlom v Nitre, Farská 33, IČO: 50 940 945 a otec - U. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M., N. XXX, zastúpený JUDr. Mariánom Mackom, advokátom, so sídlom v Nitre, Kocelova 2, IČO: 42 117 674, o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 2. decembra 2021, č. k. 10P/148/2018-817, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. **p o t v r d z u j e**.

Výrok III. a IV. napadnutého rozsudku **m e n í** tak, že otec je povinný platiť na výživu maloletej R. výživné v sume 120 eur mesačne počnúc od 01. 08. 2018 vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky; určuje, že otec maloletej nemá nedoplatok na zročnom výživnom od 01. 08. 2018 do 30. 11. 2021.

P o t v r d z u j e výrok V. napadnutého rozsudku o úprave styku (bežnej a osobitnej) a **m e n í** ho len v časti osobitnej úpravy styku, tak, že

-počas letných prázdnin od 15. 07. od 17:00 hod. do 31. 07. do 17:00 hod. a od 24. 08. od 09:00 hod. do 30. 08. do 17:00 hod.,

-počas jarných prázdnin každého párneho roku je otec oprávnený stýkať sa s maloletou R. v deň predchádzajúci jarným prázdninám, t. j. od nedele od 17:00 hod. do 17:00 hod. nasledujúcej soboty (deň po skončení prázdnin).

Výrok VI. napadnutého rozsudku **m e n í** tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom zo dňa 2. decembra 2021, č. k. 10P/148/2018-817 (napadnutý rozsudok) zveril maloletú R. do osobnej starostlivosti matky (I. výrok), pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (II. výrok). Zaviazal otca prispievať na výživu maloletej s účinnosťou od 01.08.2018 sumou 120 eur mesačne a s účinnosťou od 01.12.2021 sumou 140 eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 20-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky (III. výrok). Neurčil zročné výživné za čas od 01.08.2018 do 30.11.2021 súd (IV. výrok). Styk otca s maloletou R. upravil tak, že otec je oprávnený stýkať sa s ňou: Bežná úprava styku: - každý nepárny týždeň od piatka od 17,00 hod. do nedele do 19,00 hod. - každý párny týždeň v stredu od 16,00 hod do 19,00 hod. Osobitná úprava styku: - počas letných prázdnin od 15.7. od 17,00 hod. do 31.7. do 17,00 hod a

tretí augustový týždeň od pondelka 9,00 hod. do nedele 19,00 hod. - počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 23.12. od 15,00 hod. do 25.12. do 15,00 hod. a následne od 30.12. od 17,00 hod. do 07.01. nasledujúceho roka do 17,00 hod. - počas vianočných sviatkov každý párny rok od 25.12. od 15:00 hod. do 30.12. do 17:00 hod. - počas jarných prázdnin každý párny rok od piatka od 17,00 hod. do nedele do 17,00 hod. po uplynutí jarných prázdnin - počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od piatka od 17,00 hod do utorka do 18,00 hod., s tým, že otec si maloletú vždy prevezme v určený deň a hodinu v mieste bydliska maloletej a po ukončení styku v určený deň a hodinu dieťa matke na tom istom mieste odovzdá. Matke uložil povinnosť dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a tento mu umožniť (V. výrok). Právo na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu účastníkovi (VI. výrok). Vrátil matke a otcovi každému sumu 120,51 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku zo sumy, ktorú zložili ako preddavok v súdnom konaní (VII. výrok).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a 2, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“ alebo „ZoR“).

3. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že otec sa podaným návrhom domáhal úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej R. tak, že navrhol, aby ju súd zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a návrh zdôvodnil tým, že s matkou maloletej žili v partnerskom vzťahu, ktorý pre vzájomné nezhody ukončili a nevedia sa dohodnúť na tom, akým spôsobom sa budú o maloletú starať, preto je potrebné, aby rozhodol súd.

4. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 12. decembra 2019, č. k. 10P/148/2018-445, proti ktorému podala matka odvolanie a o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 5CoP/4/2020-554 zo dňa 29. apríla 2020, tak že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože súd rozhodnutie nedostatočne odôvodnil.

5. Súd doplnil dokazovanie a zistil, že maloletá R. sa narodila z mimomanželského vzťahu rodičov, otec k nej uznal otcovstvo. Rodičia majú len toto jedno dieťa. Maloletá žila s obidvomi rodičmi v spoločnej domácnosti do roku 2016, kedy rodičia pre vzájomné nezhody ukončili spolužitie. Matka s maloletou býva u jej rodičov, otec býva u svojich rodičov. Podľa správy kolízneho opatrovníka má maloletá vytvorené u obidvoch rodičov vhodné podmienky pre jej priaznivý rast a vývoj a pozitívny citový vzťah k obidvom, takisto rodičia k maloletej. Otec sa s maloletou stretáva pravidelne podľa rozhodnutia tunajšieho súdu zo dňa 26.07.2019, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou, má o ňu záujem, R. so svojím otcom rada trávi čas.

6. Súd po vyhodnotení výsledkov dokazovania dospel k záveru, že je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletej, pretože rodičia sa na tejto úprave nevedia dohodnúť, nežijú spolu, maloletá býva s matkou, ktorá sa o ňu riadne stará, s otcom je v pravidelnom kontakte, stretávajú sa podľa rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia o dočasnej úprave styku otca s maloletou až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. S prihliadnutím na názor maloletej, odporúčenie znalca a kolízneho opatrovníka, zveril súd maloletú do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia budú oprávnení ju zastupovať a spravovať jej majetok.

7. Čo sa týka rozsahu styku otca s maloletou, rodičia sa na väčšine zhodli, zhoda bola v tom, že otec sa bude v bežných dňoch stretávať s maloletou každý druhý týždeň, nezhoda bola v dňoch, keď matka žiadala styk od piatka do nedele, otec chcel styk už od štvrtka. K zhode rodičov došlo aj pri styku počas sviatkov a prázdnin, až na letné prázdniny, keď otec požadoval rovnakú dĺžku času stráveného s maloletou, teda dva týždne mesiaca júl a dva týždne mesiaca august, matka súhlasila s dvoma týždňami v júli, ale navrhla len jeden augustový týždeň a to s poukazom na to, že je to želanie samotnej R.. Súd rešpektujúc názor maloletej, ktorá si želala upraviť august len v rozsahu jedného týždňa, určil rozsah styku otca s ňou v súlade s názorom maloletej, ktorý odporučil rešpektovať aj súdny znalec, pričom zároveň súd pri výsluchu maloletej, v rámci ktorého svoje želania maloletá prezentovala, nenadobudol dojem, že maloletá by k vysloveniu názoru bola niekým ovplyvnená, alebo donútená.

8. Pokiaľ ide o výživné, súd s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletej, ako aj osobné, zárobkové a majetkové pomery rodičov, na zárobkové možnosti a schopnosti otca, určil otcovi vyživovaciu povinnosť v sume 120 eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2018, teda od začatia konania

a s účinnosťou od 01.12.2021 v sume 140 eur mesačne. Otec doteraz pravidelne mesačne platí od začiatku konania sumu 120 eur, preto mu dlh na zročnom výživnom nevznikol. Súd s prihliadnutím na dĺžku konania (viac ako troch rokov), počas ktorej došlo k rastu životných nákladov, rozhodol, že od 01.12.2021 bude primerané veku maloletej a zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca a jeho celkovým pomerom, výživné v podstate zvýšené na sumu 140 eur mesačne, ktorú je otec schopný podľa názoru súdu platiť, keďže nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, má stabilný príjem z podnikania a má aj možnosť, pokiaľ by sa mu v podnikaní nedarilo, zamestnať sa v pracovnom pomere, kde by dosahoval taký príjem, z ktorého by určené výživné mohol bez problémov platiť.

9. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu.

10. Rodičia v priebehu konania zaplatili preddavky na znalecké dokazovanie a keďže sa z nich nevyplatila znalcovi celá zložená suma, súd rozhodol o vrátení časti z preddavkov rodičom, každému v sume 120,51 eur.

11. Proti tomuto rozsudku v časti výšky výživného (III. výrok) a úpravy styku otca s maloletou R. (V. výrok) podal otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie z dôvodu, že napadnutý rozsudok považuje za nepreskúmateľný, pretože odôvodnenie je všeobecné, vágne, nepresvedčivé, ktoré neobsahuje žiadne konkrétne úvahy súdu, hodnotenie skutkového stavu ani hodnotenie a posudzovanie výdavkov rodičov z pohľadu ich nevyhnutnosti, hodnotenie možností a schopností rodičov a potrieb maloletej. Napadnutý rozsudok považuje za arbitrárny v dôsledku jeho nepreskúmateľnosti, spôsobenej absenciou riadneho odôvodnenia spĺňajúceho kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

12. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v časti napadnutého výroku III. a V., tak že súd zaväzuje otca prispievať na výživu maloletej s účinnosťou od 01.08.2018 sumou 120,- € mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súd upravuje styk otca s maloletou R. tak, že otec je oprávnený stykať sa s ňou:

Bežná úprava styku:

- každý nepárny týždeň v kalendárnom roku si otec prevezme maloletú vo štvrtok o 17:00 hodine a vráti ju matke v nedeľu o 19:00 hodine,
- v každom párnom týždni si otec prevezme maloletú v stredu o 16:00 hodine a vráti ju v ten istý deň o 19:00 hodine.

Osobitná úprava styku:

- polročné prázdniny v každý nepárny rok bude maloletá tráviť u otca tak, že ju otec prevezme v deň predchádzajúci polročným prázdninám o 17:00 hodine, vráti ju matke v nedeľu toho istého týždňa o 19:00 hodine,
- počas veľkonočných prázdnin v každý páry rok (tu otec oproti svojmu návrhu vyhovel požiadavky matky, aby maloletá nebol v ten istý rok u otca počas veľkonočných aj jarných prázdnin) si otec maloletú prevezme v deň predchádzajúci veľkonočným prázdninám o 17:00 hodine a vráti ju matke v posledný deň veľkonočných prázdnin o 19:00 hodine,
- počas jarných prázdnin každý nepárny rok si otec prevezme maloletú v deň predchádzajúci jarným prázdninám o 17:00 hodine a vráti ju matke v nedeľu nasledujúcu po jarných prázdninách o 19:00 hodine,
- štátny sviatok 1.5. v každý nepárny rok bude maloletá tráviť u otca tak, že si ju v deň predchádzajúci tomuto sviatku prevezme o 17:00 hodine a vráti ju matke v deň tohto sviatku o 19:00 hodine,
- štátny sviatok 8.5. v každý páry rok bude maloletá tráviť u otca tak, že si ju v deň predchádzajúci tomuto sviatku prevezme o 17:00 hodine a vráti ju matke v deň tohto sviatku o 19:00 hodine,
- počas letných prázdnin v mesiaci júl si otec prevezme maloletú 15.7 o 17:00 hodine a vráti ju matke 31.7. o 19:00 hodine,
- počas letných prázdnin v mesiaci august si otec prevezme maloletú 16.8. o 17:00 hodine a vráti ju matke 31.8. o 19:00 hodine,
- štátny sviatok 1.9. v každý nepárny rok bude maloletá tráviť u otca tak, že ju v zmysle styku od 16.8. nevráti matke 31.8. ale vráti ju matke 1.9. o 19:00 hodine,
- štátny sviatok 15.9. v každý páry rok bude maloletá tráviť u otca tak, že si ju v deň predchádzajúci tomuto sviatku prevezme o 17:00 hodine a vráti ju matke v deň tohto sviatku o 19:00 hodine,
- počas jesenných prázdnin v každom párnom roku si otec prevezme maloletú deň predchádzajúci jesenným prázdninám o 17:00 hodine a vráti ju matke dňa 1.11. o 19:00 hodine,

- štátny sviatok 17.11. v každý párný rok bude maloletá tráviť u otca tak, že si ju v deň predchádzajúci tomuto sviatku prevezme o 17:00 hodine a vráti ju matke v deň tohto sviatku o 19:00 hodine, - počas vianočných sviatkov každý nepárny rok prevezme otec maloletú dňa 23.12. o 15:00 hodine a vráti ju matke 25.12. o 15:00 hodine a následne si maloletú prevezme 30.12. o 17:00 hodine a vráti ju matke nasledujúceho roka 7.1. o 17:00 hodine,
- počas vianočných sviatkov každý párný rok si otec prevezme maloletú 25.12. o 15:00 hodine a vráti ju matke 30.12. o 17:00 hodine, s tým, že otec si maloletú vždy prevezme v určený deň a hodinu v mieste bydliska maloletej a po ukončení styku v určený deň a hodinu dieťa matke na tom istom mieste odovzdá. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a tento mu umožniť.

13. V odôvodnení odvolania uviedol, že súd žiadnym spôsobom nezohľadnil a nevyporiadal sa so skutočnosťou, že aj otec uspokojuje potreby maloletej nad rámec výživného a má výdavky na jej školské potreby a pomôcky. Rovnako tak otec znáša aj výdavky na voľnočasové aktivity maloletej (kompletná lyžiarska výstroj, trekkingová výstroj, iné športové potreby a podobne). Tieto náklady znáša otec v minimálne v rovnakej výške ako matka. Súd sa žiadnym spôsobom nevyporiadal ani s tým, že väčšinu matkou tvrdených výdavkov na maloletú matka v skutočnosti nemala, pretože predmetné aktivity nebolo možné realizovať v dôsledku pandemickej situácie. Jednalo sa predovšetkým o tanečnú školu a gymnastiku.

14. Poukázal na to, že matka robí zásadné rozhodnutia, ktoré majú priamy vplyv na styk otca s maloletou, bezprostredne tento styk limitujú a obmedzujú, svojvoľne a bez komunikácie s otcom, nerešpektujúc práva a záujmy maloletej ani právo otca na styk s maloletou. Matka tak zároveň vytvára zbytočné náklady, na úhradu ktorých zrejme nemá dostatok finančných prostriedkov a tento stav kompenzuje požiadavkou na zvýšenie výživného, pričom zároveň ponuku otca na zabezpečenia stravy pre kone zadarmo odmietla. Otec zastáva názor, že náklady na kone nemožno považovať za odôvodnený výdavok, pretože jeho výška bola spôsobená svojvoľným konaním matky a jednak preto, lebo matka bezdôvodne odmietla pomoc otca v zabezpečení stravy pre kone zadarmo.

15. Namietol, že súd sa vôbec nezaoberal tým, že otec nemá žiadne pracovné skúsenosti, jeho vedomosti získané štúdiom sú v dnešnej dobe nepoužiteľné z dôvodu časového odstupu a prirodzeného zabúdania, ako aj z dôvodu medzičasom dosiahnutého pokroku v odvetví a zmien vyučovacích osnov. Naproti tomu súd v rozsudku opomenul uviesť druhú časť správy ÚPSVaR Topoľčany, podľa ktorej sa v databáze voľných pracovných miest v obore stavebníctvo nenachádzajú žiadne voľné pracovné miesta. Pričom toto je obor, v ktorom má otec skúsenosti a teda by sa v ňom vedel uplatniť a zamestnať, pokiaľ by boli nejaké voľné pracovné miesta. Zároveň, z Oznámenia ÚPSVaR Topoľčany nevyplýva, či tam uvádzaný príjem bol čistý alebo hrubý a teda nie je zjavné, z akého príjmu súd pri určovaní výživného vychádzal.

16. Podľa názoru otca výdavky ako poistenie domu vo výstavbe 73,65 € ročne a elektrická energia na novostavbe 42 € mesačne, nemožno považovať za nevyhnutné výdavky, o to viac, že ich podľa vyjadrenia maloletej reálne financuje matkina matka, rovnako ako celú výstavbu. Má za to, že pohonné hmoty - cca 200,- € mesačne, sú nadhodnotenú o cca 100 %, pretože pri vozidle matky X. X,X Z., ktoré v testoch dosahovali spotrebu 5,0 až 6,2 litrov na 100 km, by pri sume 200,- € mesačne a spotrebe 6,2 l / 100 km a cene 1,40 € za 1 liter predstavovala matkou najazdených 2.304 km mesačne. Matka to má z domu do práce 26,6 km. Matka teda prejazdí do práce a z práce denne spolu 53,2 km, pre jednoduchšie počítanie a pri zohľadnení zastávky napr. v obchode 55 km denne, čo predstavuje pri 20 pracovných dňoch 1.100 km mesačne, čo je menej ako polovica z nákladov, ktoré si matka ako výdavok na cestovanie vyčíslila. Ďalej uviedol, že matka si nad rámec takto nadhodnoteného výdavku uplatnila ďalších 37,- € ako náklady na maloletú na cestovanie do tanečnej školy. Odhliadnuc od duplicity takto uplatneného nároku otec iba pre úplnosť poukazuje aj na to, že maloletú matka nevozí pravidelne na tréningy a z nich. Minimálne v polovici prípadov cestu na tréning absolvuje maloletá s iným členom rodiny resp. vlakom a domov ju matka vezie v rámci svojej cesty domov z práce.

17. Otec mal za to, že tvrdenia matky o pravidelných mesačných výdavkoch na maloletú neboli preukázané (školská desiata - cca 30,- € (20 dní x 1,50 €), stravovanie v školskej jedálni - 26,- € (20 dní x 1,30 €), školské pomôcky - cca 14,- €, vitamíny, lieky - cca 10,- €, hygienické potreby - cca 10,- €, oblečenie a obuv - cca 40,- €, tanečná škola = 35,- €, cestovanie na tréningy do tanečnej školy - cca 37,- €, voľnočasové aktivity - 140,- € (seno + stajnenie koní + kováč), kredit na mobil - cca 10,- €,

vreckové - cca 10,- €). Poukázal na to, že z dôvodu pandemickej situácie maloletá navštívila tréningy v tomto kalendárnom roku iba zopár krát, a teda tento výdavok matke reálne nevznikol ako reálny a pravidelný mesačný. Náklady na chov koní podľa názoru otca nemožno považovať za nevyhnutné a účelne vynakladané, pretože matka odmietla ponuku otca na zabezpečenie stravy pre kone zadarmo.

18. Otec navrhol ponechanie výživného v aktuálne stanovenej výške 120,- € mesačne z dôvodu, že táto výška zodpovedá aktuálnym potrebám maloletej ako aj možnostiam a schopnostiam otca, pričom zabezpečuje nielen nevyhnutné a základné potreby maloletej, ale plní jej aj rôzne želania nad rámec potreby.

19. V ďalšom bode odvolania sa vyjadril k výroku o úprave styku otca s maloletou. Namietol, že súd sa návrhom otca upraviť bežný styk každý druhý týždeň od štvrtka do nedele vôbec nezaoberal, nevyporiadal a ani v rámci výsluchu maloletej jej názor na to nezisťoval. K úprave styku počas sviatkov poukázal na to, že súd nevyhovel otcom navrhovanej úprave styku počas sviatkov v zmysle jeho záverečného návrhu, pričom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že „došlo k zhode rodičov pri styku počas sviatkov a prázdnin....“.

20. Podľa názoru otca sa súd žiadnym spôsobom nevyporiadal s predloženými dôkazmi - nahrávkami, na ktorých sa maloletá vyjadrovala tak, že matka ju ovplyvňuje a motivuje aby nechodila k otcovi, zakazuje jej telefonický kontakt s otcom a informovanie otca že je v zahraničí, že znalcovi maloletá uvádzala žvásty, že uvádzala veci, ktoré od nej požadovala matka, aby mala od matky pokoj.

21. Otec považoval za potrebné poukázať aj na činnosť pracovníčky kurately - p. M., ktorá v rámci svojej činnosti pôsobila dojmom, že je voči matke v submisívnom postavení. Prejavilo sa to napríklad aj pri pohovore s rodičmi na ÚPSVaR dňa 11.10.2021, kedy celý pohovor v podstate riadila matka a táto pani pracovníčka kurately v podstate iba robila to čo od nej požadovala matka. Matka dokonca dosiahla to, že táto pracovníčka vykonala opakovaný pohovor s maloletou (ktorý sa v ten deň vôbec nemal uskutočniť ani sa maloletá nemala dostaviť na kuratelu), pretože zistila, že maloletá sa v predchádzajúcom pohovore nevyjadřila tak ako matka očakávala. Tento opakovaný pohovor s maloletou bol vykonaný aj napriek tomu, že ďalšia pracovníčka kurately - p. G. vyjadrila svoj názor, že nepovažuje výsluch maloletej za vhodný. Následne otec zistil, že maloletá mala matkou sľúbené, že po pohovore s pracovníčkou kurately jej matka pôjde kúpiť nejaké darčeky. Táto pracovníčka kurately tieto skutočnosti neuviedla ani v správe ÚPSVaR doručenej súdu, ani sa nedostavila na ďalšie pojednávania, ktoré sa konali po tomto pohovore, čím bolo znemožnené ju pred súdom k týmto skutočnostiam vypočuť.

22. Ďalej uviedol, že súd žiadnym spôsobom nezdôvodnil, z akého dôvodu určil, že maloletá má byť u otca práve v treť augustový týždeň. Súd iba nekriticky vyhovel požiadavke matky, pričom sa nezaoberal skutočnosťami uvedenými otcom, t. j. že ak by aj otec mal s maloletou tráviť v auguste iba jeden týždeň, nemôže súhlasiť s tým, aby to bol 3. augustový týždeň. Otec má narodeniny XX.X. a v tento deň, resp. týždeň je vždy organizovaná rodinná oslava, ktorej sa okrem dospelých zúčastňujú aj deti, s ktorými má maloletá R. blízky vzťah. Je to rodinná udalosť, ktorá má okrem iného za následok aj utuženie vzťahov maloletej R. aj so vzdialenejšími členmi rodiny, resp. s členmi rodiny, s ktorými nedochádza maloletá tak často do styku v rámci styku s otcom. Zdôraznil, že ani maloletá nežiadala, aby bola u otca treť augustový týždeň.

23. K úprave styku počas veľkonočných sviatkov uviedol, že veľkonočné prázdniny trvajú od štvrtka 14. apríla 2022 do utorka 19. apríla 2022, pričom súd neumožnil otcovi ani styk v prvý deň prázdnin a umožnil mu ho až od druhého dňa týchto prázdnin. Má za to, že súd nepochopiteľne otcovi kráti styk s maloletou a to aj napriek tomu, že v napadnutom rozsudku uvádza, že rodičia boli na styku počas sviatkov dohodnutí.

24. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka.

25. K otcom tvrdenej skutočnosti, že bez jeho vedomia a súhlasu boli použité na nákup koní peniaze z úspor maloletej, ktoré jej daroval otec a starí rodičia z jeho strany a do rozchodu rodičov boli tieto úspory v sume cca 7000 € uviedla, že dcére od jej narodenia peniaze odkladala do obálky, a preto súdu teraz nemôžem predložiť iný dôkaz ako vlastné zápisky pribúdania hotovosti, čo s plným vedomím teraz otec využíva vo svoj prospech a zavádza súd. Starí rodičia V. pri narodení R. im darovali rovných 100 € a od

toho času až po rozchod v r. 2016 im nedarovali absolútne žiadne peniaze. Otec jej odložil rodičovský príspevok, ktorý toho času na ňu sám poberal a ostatné peniaze dostávala pri rôznych príležitostiach od rôznych členov rodiny, no prevažne to bolo zo strany M. a do r. 2016 to dovedna činilo 2.197,28 €.

26. Otcom tvrdenú skutočnosť, že matka odmietla zabezpečenie stravy pre kone považuje za výmysel, pretože otec ponúkol dcére, že zabezpečí seno pre kone a v novembri, keď sa zásoby minuli, dcéra ho požiadala, aby seno kúpil, čo on hrubo podmienil tým, že mu má dať peniaze, keďže má našetrené a mama dobre zarába.

27. Tvrdenie otca, že dobrovoľne platí výživné v sume 120 €, nepovažuje za pravdivé, pretože ho platí až od vynesenia prvého rozsudku, teda od 12.12.2019. Do toho času od začiatku konania dobrovoľne neplatil na výživu svojej dcéry, a preto súd určil otcovi aj zročné výživné.

28. V ďalšom bode vyvrátila otcovo tvrdenie, že poistenie domu vo výstavbe a elektrickú energiu platí jej matka a že dcéra v tomto roku iba zopárkrát navštívila tréningy v tanečnej škole. Rovnako nepovažuje za pravdivé otcovo tvrdenie, že minimálne v polovici prípadov cestu na tréning absolvuje maloletá s iným členom rodiny, resp. vlakom a domov ju vezie matka rámci svojej cesty z práce.

29. Nesúhlasí s tvrdením otca, že súd sa návrhom otca upraviť bežný styk každý druhý týždeň od štvrtka do nedele vôbec nezaoberal, nevysporiadal a ani v rámci výsluchu maloletej jej názor na to nezisťoval. Uviedla, že názor dieťaťa na túto otázku bol dostatočne preukázaný.

30. Záverom uviedla, že posledný augustový týždeň je žiadúce, aby sa dcéra psychicky nastavovala i materiálne pripravovala na začatie nového školského roka.

31. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca a ani k vyjadreniu matky nevyjadril.

32. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok prvoinštančného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP, pričom nie je viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 66 CMP, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku I. a II. potvrdiť podľa § 387 CSP a v napadnutom výroku III., IV. a V. je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP. Výrok VI. ako závislý výrok bolo treba obligatórne zmeniť.

33. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

34. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

35. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 111 písm. b/ CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

37. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov („Zákon o rodine“, ďalej len „ZoR“) súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

38. Ustanovenie § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine uvádza, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí.

39. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

40. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

41. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 ZoR).

42. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 4 prvá veta ZoR).

43. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 ZoR).

44. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

45. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

46. Odvolací súd opätovne rozhodujúci o veci (po zrušení skoršieho rozsudku), preskúmajúc napadnutý rozsudok dospel k záveru, že bolo potrebné časť napadnutého rozsudku ako vecne správny potvrdiť s nižšie uvedenými zmenami.

47. V prvom rade je treba povedať, že možno plne súhlasiť so záverom prvoinštančného súdu, ktorý čerpal z vykonaného dokazovania (znalecký posudok PhDr. Andreja Benkoviča), že maloletá má k obom rodičom vytvorený rovnako pozitívny, stabilný citový vzťah. Výchovu rodičov hodnotí ako rovnako prísnu, rodičia prejavujú záujem o maloletú a jej záujmy a potreby. Ďalej osobne na pojednávaní uviedol, že maloleté dieťa sa snaží vyhovieť obom rodičom - má intrapsychický konflikt, je v pozícii, že má dobrý vzťah s rodičmi, chce im vyhovieť, rodičia sa nevedia dohodnúť a dieťa je do toho vťahované. Je tam vysoká miera nedôvery voči matke a pretrváva dosť veľká miera nedôvery zo strany matky o starostlivosť otca o maloletú.

48. Je treba súhrnne povedať, že maloletá má silné väzby aj na matku aj na otca, nemožno poprieť stav existujúceho a potrebného vzťahu maloletej k obom rodičom a zároveň ich schopnosť sa o maloletú postarať. Problematický sa javil byť „boj“ rodičov o maloletú s tým, že nemožno prehliadať (a to vo všeobecnosti povedané), že pre maloleté dieťa nejde o pozitívne vnímanie takého konania rodičov. Také konanie rodičov môže vážne škodiť záujmom maloletej. Odvolací súd vyslovuje názor, že rodičia sú schopní rozpoznať škodlivosť svojho konania a stabilizáciou rodinnoprávnych vzťahov a plynutím času rozoznajú záujem maloletej a od škodlivého konania upustia.

49. Odvolací súd teda konštatuje, že vzhľadom na situáciu postojov rodičov maloletej, ktorá sa stabilizovala v priebehu konania, výroky č. I. a II. bolo potrebné potvrdiť (§ 65 a § 66 CMP), a teda pri ďalších otázkach je treba vychádzať zo zverenia maloletej R. do osobnej starostlivosti matky. Zverenie maloletej do starostlivosti matky nevykazuje žiadne nedostatky, pre ktoré by bolo nutné do neho odvolacím súdom zasahovať.

50. Pokiaľ išlo o určenie výživného, odvolací súd konštatuje správne závery prvoinštančného súdu ohľadne matky, že pracuje ako psychológ v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Nitre s priemerným čistým mesačným zárobkom 1086 eur (v čase vyhlásenia zrušeného rozsudku) a

1400 eur v súčasnosti (za posledný rok). S maloletou býva u svojich rodičov v ich rodinnom dome, na domácnosť im prispieva 150 eur mesačne. Maloletá R. bola žiačkou 6. ročníka Základnej školy v G., v súvislosti s tým má matka výdavky na kupovanie školských potrieb a pomôcok. Ďalej prvoinštančný súd zistil ďalšie výdavky, ktorými sú výdavky na voľnočasové aktivity maloletej - tanečná škola v Nitre, kone v Chrabranoch, gymnastika, ako aj výdavky na bežné potreby maloletej, ako je strava, hygiena, ošatenie, obuv a pod. Uvedené samozrejme nebolo možné spochybňovať, avšak odvolací súd nižšie uvedie, že pre objektívnejšie ustálenie bolo potrebné prihliadnuť aj na argumenty otca.

51. Otec bol v priebehu konania dobrovoľne nezamestnaný, dňa 01. 02. 2019 si založil živnosť s predmetmi podnikania: Uskutočňovanie stavieb a ich zmien, Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov, Prípravné práce k realizácii stavby, Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby. Podľa daňového priznania za rok 2020 mal príjmy v sume 1800 eur, výdavky v sume 1800 eur, daňová povinnosť mu nevznikla.

52. Odvolací súd poukazuje aj na záver prvoinštančného súdu, že pokiaľ by sa otec chcel zamestnať v odbore, v ktorom je vzdelaný, podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch zo dňa 05. 11. 2021 by tak mohol urobiť u dvoch zamestnávateľov v Topoľčanoch a to u MANUVIA JOBLINER s.r.o., kde ako elektromechanik by mohol dosahovať mesačne príjem 950 eur a v Mestských službách Topoľčany s.r.o., kde ako elektromontér elektroenergetických zariadení a systémov by mohol dosahovať mesačnú mzdu 1000 eur. Otec býva so svojimi rodičmi v ich rodinnom dome, na domácnosť im prispieva 200 eur mesačne. Na maloletú R. doteraz platí dobrovoľne výživné od začatia konania v sume 120 eur mesačne. Rodičia majú naďalej vyživovaciu povinnosť len k mal. R..

53. Odvolací súd vyhodnocujúc čiastočnú správnosť záverov prvoinštančného súdu konštatuje, že s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletej, ako aj osobné, zárobkové a majetkové pomery rodičov, na zárobkové možnosti a schopnosti otca, bolo na mieste určiť otcovi vyživovaciu povinnosť v sume 120 eur mesačne s účinnosťou od 01. 08. 2018, teda od začatia konania s tým, že odvolací súd, a to už sú závery odvolacieho súdu ohľadne úvah, považuje určené výživné vo výške 120 eur od začatia konania za dostatočné neplnenie vyživovacej povinnosti aj z toho pohľadu, že konanie trvá od roku 2018. Odvolací súd vychádzal z toho, že hoci prvoinštančný súd vykonal skutkové zistenie o možnosti otca sa zamestnať u konkrétnych spoločností vzhľadom na jeho odbornosť, nemožno povedať, že by otec mohol bezproblémovo nastúpiť ku konkrétnej firme. Iste odbornosť v obore má, avšak aj vzhľadom na situáciu na trhu práce je treba vychádzať zo záverov, kde všade by otec mohol pracovať a aký príjem by mohol dosahovať, opatrne. Taktiež bolo treba prihliadnuť na to, že otec plnil a plní vyživovaciu povinnosť aj nad rozsah súdom (pôvodne) stanovenej vyživovacej povinnosti. Uvedené sa týkalo výdavkov na školské potreby a pomôcky maloletej. Taktiež vyznievalo hodnoverne tvrdenie otca, čo nebolo matkou ani vážne spochybnené, že všetky matkou tvrdené aktivity maloletej neboli, resp. nemohli byť realizované v dôsledku opatrení v súvislosti so situáciou ohľadne Covidu. Teraz nejde o vypočítavanie čoho všetkého sa maloletá zúčastňovala a čoho nie, skôr ide o určenie výživného v súlade s možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi otca, s prihliadnutím na pomery matky a odôvodnenými potrebami maloletej. Matka má stabilný príjem aj prácu. Matka vzhľadom na ust. § 62 ods. 4 ZoR vzhľadom na vek maloletej R. vyvažuje osobnou starostlivosťou výživné vo výške 1/3, preto pri výživnom 120 eur a jej podielu priamej finančnej účasti 80 eur, výživné 200 eur pre maloletú dokáže pokryť záujem maloletej a jej odôvodnené potreby. Odvolací súd teda v napadnutom výroku III. zmenil výrok a vypustil zvýšenú vyživovaciu povinnosť vo výške 140 eur od 01. 12. 2021, pričom vzhľadom na to, že súd rozhodoval o výživnom od podaného návrhu bolo potrebné zobrať ohľad na plnenie si vyživovacej povinnosti otcom do vyhlásenia skoršieho rozsudku, a preto odvolací súd zmenil aj výrok IV. v časti tak, že otec nemal nedoplatok na „zročnom“ výživnom.

54. Pokiaľ išlo o styk otca s maloletou bolo treba vychádzať z vyššie uvedeného, že okrem matky aj otec je spôsobilý a schopný sa starať o maloletú a maloletá kontakt s otcom potrebuje, pretože je to v jej záujme. Odvolací súd v zásade prvoinštančným súdom ustálený rozsah styku vyhodnocuje ako správny, pretože rozšírený styk otca s maloletou môže byť pre maloletú aj vzhľadom na znalecké vyjadrenia len na prospech, preto aj napadnutý výrok V. okrem nižšie uvedených modifikácií ako vecne správny potvrdil, či už v bežnom alebo osobitnom styku.

55. Zmeny sa týkali styku osobitnej úpravy počas letných prázdnin tak, že styk bol stanovený - počas letných prázdnin od 15. 07. od 17:00 hod. do 31. 07. do 17:00 hod. a od 24. 08. od 09:00 hod. do 30. 08. do 17:00 hod., čo v zásade znamená zmenu počas letných prázdnin v mesiaci august (týždeň), pretože bolo treba prihliadnuť na argumenty otca o jeho dni, kedy oslavuje a bolo by vhodné, aby sa maloletá mohla zúčastniť na oslave s jeho rodinou tak, aby mala širší kontakt s osobami v príbuzenskom a obdobnom vzťahu k otcovi. Je treba tiež povedať, že otec má okrem rodičovských práv aj rodičovské povinnosti, preto ak vyvstane potreba pripraviť maloletú na začiatok školského roka, je povinný zabezpečiť starostlivosť tak, aby maloletá na začiatku školského roka bola pripravená (opakovanie školskej matérie a pod.)

56. Pokiaľ išlo o jarné prázdniny tieto vzhľadom na ich trvanie zasadenie do týždňa bolo treba pre jednoznačný výklad upraviť tak, že počas jarných prázdnin každého párneho roku je otec oprávnený stykať sa s maloletou R. v deň predchádzajúci jarným prázdninám, t. j. od nedele od 17:00 hod. do 17:00 hod. nasledujúcej soboty (deň po skončení prázdnin). Takto bude bez pochybností stanovené obdobie pre rodičov jasnejšie.

57. Odvolací súd výrok č. VI. v dôsledku postupu podľa § 388 CSP v zmysle § 396 ods. 2 CSP zmenil a rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a z toho istého dôvodu rozhodol aj o trovách odvolacieho konania. Pokiaľ ide o výrok VII. napadnutého rozsudku ide o samostatný výrok, ktorý nebol napadnutý odvolaním.

58. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).